

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI

***PROGRAMĂ ȘCOLARĂ PENTRU CICLUL INFERIOR AL LICEULUI
STUDII BIBLICE
(curriculum diferențiat)***

CLASELE A IX-A – A X-A

Filiera vocațională, profil teologic

Specializarea: Teologie reformată

*Aprobat prin ordinul ministrului
Nr. /*

București, 2008

NOTA DE FUNDAMENTARE

privind elaborarea programelor școlare pentru clasele a IX-a și a X-a

Programele școlare pentru clasele a IX-a și a X-a, documente reglatoare componente ale curriculumului național au fost elaborate în conformitate cu:

- asumarea de către România a *Planului detaliat de lucru asupra obiectivelor sistemelor educaționale și de formare profesională din Europa*, ratificat de Consiliul European de la Barcelona, în 2002, și a *Declarației miniștrilor europeni ai educației și formării profesionale și a Comisiei Europene cu privire la consolidarea cooperării europene în formarea profesională – „Declarația de la Copenhaga”*, convenită la Copenhaga în 2002;
- obiectivele actuale ale reformei învățământului din România vizând finalitățile, curriculumul și structura învățământului obligatoriu stabilite în conformitate cu prevederile Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 268/2003 pentru modificarea Legii învățământului nr. 84/1995;
- nevoia de adaptare a curriculumului național la schimbările din structura învățământului preuniversitar: apartenența claselor a IX-a și a X-a deopotrivă la învățământul obligatoriu și la cel liceal;
- valorificarea experienței pozitive privind proiectarea curriculumului pentru învățământul liceal pornind de la competențe ca achiziții finale ale învățării, prin care se asigură accentuarea dimensiunii acționale în formarea elevilor.
- rolul și statutul disciplinelor școlare, stabilite în planurile cadru de învățământ aprobate prin ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 5723/23.12.2003.

Structurarea noilor planuri cadru de învățământ pentru clasele a IX-a și a X-a pe componentele **trunchi comun** și **curriculum diferențiat** determină organizarea, la nivelul programei școlare, a ofertei educaționale centrale în competențe și conținuturi ale învățării prezentate distinct, pentru fiecare dintre aceste componente.

În aceste condiții, noile programe școlare pentru clasele a IX-a – a X-a au următoarea structură:

- ***Notă de fundamentare***, elaborată în scopul prezentării relației dintre programele școlare pentru clasele a IX-a și a X-a și documentele de politică educațională și curriculară pe care acestea se fundamentează;
- ***Notă de prezentare***, în care se detaliază rolul disciplinei de învățământ și statutul specific al acesteia în cadrul curriculumului național, precum și contribuția disciplinei de învățământ la cele opt domenii de competențe cheie stabilite la nivel european;
- ***Competențe generale***, cu un nivel accentuat de complexitate, definite pe o disciplină de învățământ sau, după caz, pe o categorie de discipline de învățământ, pentru a evidenția achizițiile finale de învățare ale elevilor la sfârșitul învățământului obligatoriu și/ sau pentru a orienta pregătirea de specialitate a acestora;
- ***Valori și atitudini***, finalități de natură axiologică, urmărite prin studiul disciplinei, definite pentru învățământul liceal;
- ***Competențe specifice – conținuturi***, nucleul funcțional al programei școlare, definit pentru fiecare an de studiu;
- ***Sugestii metodologice***, elaborate pentru a orienta proiectarea demersului didactic adecvat competențelor, valorilor și atitudinilor prevăzute în programele școlare.

NOTA DE PREZENTARE

Obiectivul general al disciplinei *Studii biblice* constă în formarea personalității în concordanță cu valorile creștine, prin integrarea cunoștințelor adecvate și structurarea unei sistem de atitudini moral-creștine prin aplicarea învățaturii de credință în viața proprie și a comunității. Elevul, prin studiu, ajunge la acel grad de identificare, care îi permite, să accepte textul biblic, nu ca pe o creație a unei ere îndepărtate, ci ca un text viu, plin de actualitate și putere, care propagă valori perene, care vor acționa atât în viața lui, cât și în societate.

Prin cunoștințele, atitudinile și valorile promovate, disciplina contribuie la formarea competențelor cheie stabilite la nivelul Comisiei Europene, cu precădere la formarea celor care vizează domeniile: a învăța să înveți, competențe interpersonale, interculturale, sociale și civice și „sensibilitate la cultură”. Contribuția disciplinei *Studii biblice* la aceste domenii este prezentată detaliat astfel:

- **a învăța să înveți**

- abilități: manifestarea autonomiei, a perseverenței și a disciplinei în procesul de învățare, reflecția critică asupra diferitelor aspecte ale învățării, din perspectiva propriei identități religioase și a atitudinii ecumenice;
- atitudini: aprecierea pozitivă a învățării și a importanței acesteia pentru dezvoltarea proprie; adaptabilitate și flexibilitate în raportarea la cele învățate; automotivație și inițiativă în procesul de învățare; dorință de dezvoltare și perfecționare permanentă;

- **competențe interpersonale, interculturale, sociale și civice**

- cunoștințe: informații despre propria credință și despre alte credințe și convingeri; cunoștințe referitoare la principalele evenimente din istoria Bisericii; noțiuni referitoare la atitudini și comportamente creștine în relația cu aproapele și în raportarea la comunitate; modele biblice de comportament și de viață;
- abilități: asumarea și susținerea propriei identități religioase; integrarea în comunități variate din punct de vedere al convingerilor; respectarea opiniilor și a comportamentelor semenilor; eliminarea din comportament a oricărei forme de violență pe criterii religioase; medierea situațiilor conflictuale care pot apărea la nivelul comunității;
- atitudini: înțelegerea diferențelor dintre valorile specifice diferitelor religii; respectul față de cei de alte credințe și convingeri; responsabilitate în raport cu propriul comportament; acceptarea diversității și susținerea coeziunii la nivelul comunității; implicarea în viața comunității;

- **„sensibilitate la cultură”**

- cunoștințe: contribuția religiei la cultura și civilizația universală (istorie, limbă, literatură, artă, civilizație etc.);
- abilități: analizarea, compararea și dezbateră vizând rolul religiei în cultura universală;
- atitudini: asumarea propriei identități religioase și manifestarea respectului pentru alte credințe; manifestarea unor atitudini pozitive față de formele de expresie culturală.

Disciplina *Studii biblice* face parte din aria curriculară ”Om și societate” și i se alocă 2 oră pe săptămână în *curriculumul diferențiat* pentru filiera Teologică, Specializare: Reformată.

Programa școlară de *Studii biblice* este structurată pe următoarele componente:

- competențe generale – comune pentru toate programele școlare
- valori și atitudini
- competențe specifice asociate cu conținuturi;
- conținuturi ale învățării;
- sugestii metodologice.

COMPETENȚE GENERALE

- 1. A slujii pe Dumnezeu, în așa fel, ca în activitatea pentru aproapele, în toate situațiile să devină ajutor conform învățaturii Evangheliei.**
- 2. În realitatea istorică și socială dată, în toate situațiile, să găsească modul adecvat, creștinesc de acțiune.**
- 3. Credința bazată pe Evanghelie să determine toate acțiunile sale în familie, în comunitate și în societate.**
- 4. Să se recunoască ca individualitate prin credința sa. Având conștiința identității personale și a valorilor proprii, să accepte și să respecte altruitatea, ca și clemența Domnului.**
- 5. Să și asume realizarea îndemnului la misiune. Să împlinească prin aceasta misiune, slujba vieții sale, chemarea lui de creștin.**

VALORI ȘI ATITUDINI

- Prin studiul Cunoștințelor Biblice să înțeleagă aprofundat sistemul de imagini, simboluri și concepte ale Sfintei Scripturi. Să recunoască valoarea soterologică a acestui sistem
- Să-și formeze abilitatea de a folosi Biblia, ca pe un izvor de învățătură mereu actual, din care în permanență poate inspira; față de care trebuie să raporteze actele sale proprii și ale celor din jur, de unde poate primi răspunsuri la întrebările sale existențiale.
- Dumnezeu prin Scriptură, cu ajutorul Sfântului Duh, în permanență modelează viața credinciosului.
- Să devină capabil să folosească, ca măsură în viața proprie și în cea a Bisericii principiul “sola Scriptura”, elementul cel mai important al conștiinței reformate.

CLASA A IX-A
COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. A slujii pe Dumnezeu, în așa fel, ca în activitatea pentru aproapele, în toate situațiile să devină ajutor conform învățaturii Evangheliei.

Competențe specifice	Conținuturi
1. 1. Să argumenteze că Sfânta Scriptură proclamă voința de mântuire Domnului pentru om.	<ul style="list-style-type: none"> • Istoria lui Avram și a lui Isaac • Rugăciunea. Tatăl nostru.
1. 2. Răspunsurile la întrebările vieții sale să le caute în mesajul evangheliei	<ul style="list-style-type: none"> • Petru în scufundare (Matei 14, 22–33.)
1. 3. Sfânta Scriptură să devină pentru elev criteriul calității vieții sale. Să reușească în condițiile societății prezente, să ducă o viață conform vocii lui Dumnezeu, în așa fel, ca valorile eterne asimilate să nu fie distorsionate de gândirea cotidiană și de modă.	<ul style="list-style-type: none"> • Macarismele. Antiteze. Milostenie. Post. • Măsură egală. Învățători falși. Casa clădită pe stâncă. • Comori în cer. Îngrijorare.

2. În realitatea istorică și socială dată, în toate situațiile, să găsească modul adecvat, creștinesc de acțiune.

Competențe specifice	Conținuturi
2. 1. În oglinda pildelor din cele două testamente să se recunoască personal și să descopere în ele voia Domnului.	<ul style="list-style-type: none"> • Istoria lui Iosif • Nicodim
2. 2. Să recunoască valoarea Sfintei Scripturi în totalitatea ei. Să lărgască cunoștințele avute în acest sens și să-și dezvolte viziunea creștină asupra vieții.	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Vitelul de aur</u>: Idolul și mijlocirea lui Moise, mânia lui Dumnezeu, fața lui Moise (Exod 32–34.)

3. Credința bazată pe Evanghelie să determine toate acțiunile sale în familie, în comunitate și în societate.

Competențe specifice	Conținuturi
3. 1. Să pună în practică convingerile creștinești în cadrul comunității, devenind membru activ al grupului	<ul style="list-style-type: none"> • Denumirea ucenicilor; trimiterea lor în misiune (Marcu 3,13–19. Matei 10. Luca 6,12–16. 9,1–6. 10.)
3. 2. Atitudinile sale să fie caracterizate de toleranță, stimă, empatie și dorință de a ajuta semenul.	<ul style="list-style-type: none"> • Samariteanca (Ioan 3–4.)

4. Să se recunoască ca individualitate prin credința sa. Având conștiința identității personale și a valorilor proprii, să accepte și să respecte altruitatea, ca și clemența Domnului.

Competențe specifice	Conținuturi
4. 1. Dezvoltarea continuă a credinței sale să-l ajute ca prin: “încredere neclintită în lucrurile nădăjduite, o puternică încredințare despre lucrurile cari nu se văd” (Evrei, 11,1), să înțeleagă realitatea faptelor sociale și de gândire ale prezentului, găsindu-și locul și rolul personal în acest ansamblu.	<ul style="list-style-type: none"> • Promisiune dată lui Avram, legământul încheiat cu el (Geneza 15.) • Adevăratele rude ale lui Iisus (Matei 12,46–50. Marcu 3,20–21. 21–35. Luca 8,19–21.)

4. 2.. Cele relevate de Dumnezeu în Vechiul și Noul Testament, să devină fundamentul vieții sale.	<ul style="list-style-type: none"> Ispitirea lui Iisus (Luca 3,1–20. 21–23. 4,1–15. Matei 3,1–12. 13–17. 4,1–11. Marcu 1,1–8. 9–12. Ioan 1,34.)
---	--

5. Să și asume realizarea îndemnului la misiune. Să împlinească prin aceasta misiune, slujba vieții sale, chemarea lui de creștin.

Competențe specifice	Conținuturi
5. 1. Să se adapteze la obiceiurile (cutumă, datini?) comunității, ce asigură circulația liberă și sistematică a informațiilor	<ul style="list-style-type: none"> <u>Legea</u>: La Sinai (Exod 19.) Decalogul (Exod 20,1–17.)
5.2. Să ia parte la formarea și susținerea activităților sănătoase, sincere, umile în comunitate	<ul style="list-style-type: none"> Ospătarea celor cinci mii (Marcu 6,30–44. Luca 9,11–17. Matei 14,13–21. Ioan 6,1–14.) Tânărul născut orb (Ioan 9.)

UNITĂȚI DE CONȚINUT

A. CUNOȘTINȚE BIBLICE DIN VECHIUL TESTAMENT

I. Introducere generală

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Despre Sfânta Scriptură
- ◆ Raportul și relația între Vechiul și Noul Testament
- ◆ Geografia biblică. Cunoștințe generale și orientarea pe hartă

II. Primele istorisiri Geneza 1–11.

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Cele două relatări ale Facerii (Geneza 1–2,4a și Geneza 2,4b–24.)
- ◆ Căderea în păcat
- ◆ Alungarea din Paradis. Escalarea păcatului
- ◆ Cain și Abel, Lamec (Geneza capitolele 3–4.)
- ◆ Istoria lui Noe (Geneza capitolele 6–9.)
- ◆ Turnul din Babel (Geneza 11,1–9.)

III. Istoria patriarhilor Geneza 15–50.

Avram și Isaac

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Istoria lui Avram și a lui Isaac I. (Geneza 12–25.) Porunca de a părăsi pământul natal, făgăduială și binecuvântare (Geneza 11,27–12,9.) Avram și Sara în Egipt (Geneza 12,10–20.) Avram și Lot (Geneza 13–14.)
- ◆ Promisiune dată lui Avram, legământul încheiat cu el (Geneza 15.), Agar și Ismael (Geneza 16) Legământ cu Avram (Geneza 17), Trimișii lui Dumnezeu la Avram (Geneza 18.) Sodoma și Gomora (Geneza 19,1–29.) Fiicele lui Lot (Geneza 19,30–38.) La Abimelec (Geneza 20.)
- ◆ Istoria lui Avram și Isaac II. Nașterea lui Isaac. Hagar și Ismail (Geneza 21.) Jertfirea lui Isaac (Geneza 22), Înmormântarea Sarei (Geneza 23.) Soție pentru Isaac (Geneza 24.) Moartea lui Avram (Geneza 25,1–10.)

Iacov și Esau

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Nașterea lui Iacov și Esau, un blid de linte (Geneza 25,20–34.) Săparea de fântâni (Geneza 26.) Iacov obține binecuvântarea părintească prin înșelăciune (Geneza 27,1–46.)
- ◆ Isaac permite lui Iacov să plece, visul și făgăduința lui Iacov (Geneza 28,1–22.= Iacov la Laban (Geneza 29–31.)
- ◆ Iacov se teme de Esau. Lupta lui cu îngerul (Geneza 32.) Întâlnirea sa cu Esau (Geneza 33.) Nașterea lui Beniamin; moartea Rahelei (Geneza 35.)

Istoria lui Iosif

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Iosif și frații săi (Geneza 37,39–45.)
- ◆ Sfârșitul istoriei lui Iacov și Iosif (Geneza 46–50.)

IV. Fapta slobozitoare a lui Dumnezeu Exod 1–14.

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Captivitatea. Chinuire (Exod 1.) Moise (Exod 3–6.) Moise și faraonul (Exod 7–11.)
- ◆ Slobozirea. Pasca și ieșirea (Exod 12–13.) Migrarea în deșert, urmărire și scăpare (Exod 13–14.)

V. Greutățile vieții noi

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Migrare în deșert: Apă (Exod 15,22–27. 17,1–7.) Prepelițe și mană (Exod 16.) Victorie asupra amalechiților (Exod 17.) Vizita lui Ietro (Exod 18.)
- ◆ Legea: La Sinai (Exod 19.) Decalogul (Exod 20,1–17.)
- ◆ Vitelul de aur: Idolul și mijlocirea lui Moise, mânia lui Dumnezeu, fața lui Moise (Exod 32–34.)
- ◆ Iscodire și nemulțumire Cercetarea pământului și spaima (Numeri 13–14.) Core, Datan și Abiram (Numeri 16.) Nuiua lui Aaron (Numeri 17.)
- ◆ Balam: Balac și Balam (Numeri 22–24.) Moartea lui Moise (Numeri 34.)

B. CUNOȘTINȚE BIBLICE DIN NOUL TESTAMENT

I. Introducere Noul Testament

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Formarea și distribuirea Canonului Biblic
- ◆ Caracteristici

II. Nașterea și copilăria lui Iisus

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Nașterea lui Ioan Botezătorul, vestirea nașterii lui Iisus (Luca 1.)
- ◆ Îngerul la Iosif (Matei 1,18–23.)
- ◆ Recensământul, păstoria, oastea îngerilor, tăiatul împrejur al copilului, Simeon și Ana (Luca 2,21–40.)
- ◆ Magii, Irod, fuga în Egipt, uciderea pruncilor, întoarcerea acasă (Matei 2.)
- ◆ Iisus în vârsta de 12 ani (Luca 2,41–52.)

III. Pregătirea lui Iisus

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Predica lui Ioan Botezătorul la Iordan. Trimișii care se interesează de persoana sa
- ◆ Botezarea lui Iisus.
- ◆ Ispitirea lui Iisus (Luca 3,1–20. 21–23. 4,1–15. Matei 3,1–12. 13–17. 4,1–11. Marcu 1,1–8. 9–12. Ioan 1,34.)

Iisus își începe activitatea; chemarea ucenicilor

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Iisus începe să predice, primirea sa în Nazaret (Matei 4,12–17. Marcu 1,14–15. Luca 4,13–30.)
- ◆ Își cheamă primii ucenici (Matei 4,18–25. Marcu 1,16–20. Ioan 1,35–52.)
- ◆ Chemarea lui Levi; în compania păcătoșilor (Marcu 2,13–17. Luca 5,27–32.)
- ◆ Matei (Luca 5,1–11.)
- ◆ Denumirea ucenicilor; trimiterea lor în misiune (Marcu 3,13–19. Matei 10. Luca 6,12–16. 9,1–6. 10.)
- ◆ Primele minuni ale lui Iisus; sufletul necurat din Capernaum (Luca 4,31–37. Marcu 1,21–28.) Soacra lui Petru și mulți bolnavi (Marcu 1,29–39. Luca 4,37–40.) Leprosul (Marcu 1,40–45. Luca 5,12–16.)
- ◆ Vindecarea unui schilod; iertarea păcatelor (Marcu 2,1–12. Luca 5,17–26. Matei 9,1–8.)
- ◆ Postul (Matei 9,10–17. Marcu 2,18–22. Luca 5,33–39.)
- ◆ Ruperea spicelor de grâu în ziua de sâmbătă. El este Domn și al Sabatului (Marcu 2,23–28. Luca 6,1–5. Matei 12,1–8.)
- ◆ Vindecare în zi de sâmbătă. Omul cu mâna uscată la sinagogă (Matei 12,9–21. Marcu 3,1–6. Luca 6,6–12.)
- ◆ Discuție despre Belzebub (Marcu 3,22–30. Matei 12,22–37.)
- ◆ Adevăratele rude ale lui Iisus (Matei 12,46–50. Marcu 3,20–21. 21–35. Luca 8,19–21.)

IV. Ioan Botezătorul Întrebarea lui Ioan Botezătorul. Moartea sa

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Întrebarea lui Ioan Botezătorul pusă în temniță
- ◆ Răspunsul lui Iisus și mărturia sa despre Ioan (Matei 11,1–24. Marcu 6,14–29. Luca 7,18–35.)

V. Întâlniri cu Iisus

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Nicodim
- ◆ Samariteanca (Ioan 3–4.)

VI. Mesia cuvântului și al faptei I. Cuvântarea de pe munte

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Matei (5–7.) Luca (6,20–49.)
- ◆ Macarisme. Antiteze. Milostenie. Post.
- ◆ Rugăciune. Tatăl nostru. Comori în cer. Îngrijorare.
- ◆ Măsură egală. Învățători falși. Casa clădită pe stâncă. Încheiere.
- ◆ Minuni:
- ◆ Vindecări la mare (Marcu 3,7–12.)
- ◆ Liniștirea mării (Marcu 4,35–41. Luca 8, 22–25.)
- ◆ Iisus umblă pe mare (Marcu 6,45–52.)
- ◆ Petru în scufundare (Matei 14, 22–33.)
- ◆ Psihopatul din Gadara (Marcu 5,1–20. Luca 8,26–39. Matei 8,28–34.)
- ◆ Femeia sângerândă, fiica lui Iair (Marcu 5,21–43. Luca 8,40–56. Matei 9,18–26.)
- ◆ Doi orbi (Matei 9,27–38.)
- ◆ Ospătarea celor cinci mii (Marcu 6,30–44. Luca 9,11–17. Matei 14,13–21. Ioan 6,1–14.)
- ◆ Ospătarea celor patru mii (Marcu 8,1–10. Matei 15,29–39.)
- ◆ Vindecă mulți bolnavi (Marcu 6,53–56. Matei 14,34–36. 15,29–31.)
- ◆ Femeia canaanită (Marcu 7,24–30. Matei 15,21–28.) Surdo+mutul (Marcu 7,31–37.)
- ◆ Orbul din Betsaida (Marcu 8,22–26.)

- ◆ Băiatul epileptic (Marcu 9,14–29. Luca 9,37–43. Matei 17,14–19.)
- ◆ Nunta din Cana (Ioan 2,1–25.)
- ◆ Căpitanul din Capernaum (Ioan 4,43–54. Luca 7,1–10. Matei 8,5–13.)
- ◆ Tânărul din Nain (Luca 7,11–17.) Învierea lui Lazăr (Ioan 11.) Bolnavul dela Betesda (Ioan 5,1–16.)
- ◆ Tânărul născut orb (Ioan 9.)
- ◆ Un bolnav de dropică (Luca 14,1–6.)
- ◆ Zece leproși (Luca 17,11–19.)

C. Lecții de sinteză

1. Primele istorisiri și istoria patriarhilor (Dumnezeu are un plan cu ei)
2. Iacov și Esau (Promisiunile se împlinesc)
3. Dumnezeu ne conduce spre o viață nouă
4. Nașterea lui Iisus (Mântuirea a apărut)
5. Începutul activității lui Iisus (Semnele Împărăției lui Dumnezeu)
6. Prevestitor și Cuvântarea de pe Munte (A învățat cu putere)
7. Iisus acționează cu putere

D. Bibliografie complementară pentru desăvârșirea competențelor asimilate

1. Atlas Biblic
2. Ravasz László: Explicații veterotestamentale
3. Ravasz László: Explicații neotestamentale
4. Kodolányi János: Az égő csipkebokor (Rugul arzând)
5. Kodolányi János: Vízözön (Potopul)
6. Kodolányi János: Új ég és új föld (Cer și pământ nou)

CLASA A X-A**COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI**

1. A slujii pe Dumnezeu, în așa fel, ca în activitatea pentru aproapele, în toate situațiile să devină ajutor conform învățaturii Evangheliei.

Competențe specifice	Conținuturi
1. 1. În problemele sale personale și sociale să se bazeze pe cele relevate în Biblie și pe mântuirea primită prin Hristos, cu credința fermă, că Dumnezeu întoarce orice în folosul nostru.	<ul style="list-style-type: none"> • Cartea lui Rut • Iov în suferințe și în biruință (1–2. 19,25–27. 42.)
1. 2. Asumarea responsabilității pentru sine și pentru semenii.	<ul style="list-style-type: none"> • David și Goliat (1Samuel 17.)

2. În realitatea istorică și socială dată, în toate situațiile, să găsească modul adecvat, creștinesc de acțiune.

Competențe specifice	Conținuturi
2. 1. Să argumenteze scopul suferinței lui Isus Hristos, cât și despre formarea și răspândirea în lume a bisericii.	<ul style="list-style-type: none"> • Grădina Ghetsemani (Matei 26,30–46. Luca 22,34–46. Marcu 14,26–42.)
2. 2. Viața lui de creștin credincios să fie bazată pe Cuvântul Domnului.	<ul style="list-style-type: none"> • Oaia rătăcită, drahma pierdută, fiul risipitor (Luca 15.)
2.3. Să facă dovada dezvoltării integrale a personalității, prin manifestarea plenară a unei păci interioare, a bucuriei vieții trăite, prin creștere forței vitale cuprinse în armonia intelectului, emotivității și voinței sub imperiul categoriilor adevărului, frumosului și sacralului.	<ul style="list-style-type: none"> • Faptele și vorbele apostolilor în Ierusalim (Fapte 3–7.)

3. Credința bazată pe Evanghelie să determine toate acțiunile sale în familie, în comunitate și în societate.

Competențe specifice	Conținuturi
3. 1. Să recunoască și să accepte comunitatea bisericească ca pe o familie, conformându-se obligațiilor și drepturilor ce decurg din aceasta, considerând ca o lărgire și împlinire a libertăților sale personale.	<ul style="list-style-type: none"> • Marea poruncă (Matei 22,37–40. Luca 10,25–28.) • Samariteanul milostiv (Luca 10,29–37.) • Maria și Marta (Luca 10,38–42.)
3. 2. Să argumenteze cu credință, delimitându-se de propaganda sectelor, a înlocuitorilor de religii, a pseudo-religiilor, care au o influență negativă asupra vieții spirituale a individului și a societății.	<ul style="list-style-type: none"> • Purificarea Templului (Matei 21,12–17. Marcu 11,15–19. Luca 19,45–48.)
3.3. Să accepte cu smerenie sarcinile primite de la Dumnezeu în situația istorică și socială dată	<ul style="list-style-type: none"> • Cartea Judecătorilor: Prezentarea generală a judecătorilor, Deboira și Barac (Judecători 4.) Ghideon (Judecători 6–7.) Samson (Judecători 13–16.)

4. Să se recunoască ca individualitate prin credința sa. Având conștiința identității personale și a valorilor proprii, să accepte și să respecte altruitatea, ca și clemența Domnului.

Competențe specifice	Conținuturi
4. 1. Acceptarea responsabilităților proprii și consecințele acestora în activitatea comunității, cu conștiința, că Hristos s-a jertfit și pentru el, ca pentru toți, salvându-l.	<ul style="list-style-type: none"> • Rugăciunea de mijlocire (Ioan 17.) • Neghina și grâul (Matei 13,24–30. 36–43.)

4. 2.. Să recunoască faptul că în Regatul Domnului, Iisus Hristos este regele și că domnește conform voinței lui Dumnezeu. Dumnezeu prin Hristos cheamă la El un popor sfânt.	<ul style="list-style-type: none"> • Invitații (Luca 14,7–14.) • Marele ospăț (Luca 14,15–24.)
---	--

5. Să și asume realizarea îndemnului la misiune. Să împlinească prin aceasta misiune, slujba vieții sale, chemarea lui de creștin.

Competențe specifice	Conținuturi
5.1. Să ia atitudine activă împotriva lipsei de interes și a indiferenței, dușmani de temut ai vieții creștine	<ul style="list-style-type: none"> • Ilie • Grăunțele de muștar, aluatul (Matei 13,31–33. Marcu 4,30–34. Luca 13,18–20.)
5.2. Să înțeleagă cerințele maturizării sale și să fie gata să le accepte.	<ul style="list-style-type: none"> • Daniel • Misiunea între păgâni (Fapte 8-28)

UNITĂȚI DE CONȚINUT

A. CUNOȘTINȚE BIBLICE DIN VECHIUL TESTAMENT

I. Ocuparea pământului făgăduielii

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Cartea lui Iosua: Chemarea și însărcinarea lui Iosua (Iosua 1.) Iscoadele și traversarea Iordanului (Iosua 2–5.) Ierihon (Iosua 6.) Marea adunare la Sichem (Iosua 24.)

II. Instalare în țara nouă

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Cartea Judecătorilor: Prezentarea generală a judecătorilor, Deboira și Barac)Judecători 4.) Ghideon (Judecători 6–7.) Samson (Judecători 13–16.)

III. Cartea lui Rut

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

IV. Cine să fie regele?

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Samuil: Copilăria lui Samuil (1Samuil 1–3.) Istoria chivotului (1Samuil 4–6.)
- ◆ Saul: Puterea regelui, Samuil și Saul, păcatul lui Saul (1Samuil 8–10. 13. 15.) Spiritism (1Samuil 28.)
- ◆ David I. Prima carte a lui Samuil
- ◆ Dumnezeu îl alege pe David (16.)
- ◆ David și Goliat (17.)
- ◆ Ionatan și David (18. 20.)
- ◆ Fuga lui David (21–22. 24.)
- ◆ Abigail (25.)
- ◆ Nevinovăția lui David (26.)
- ◆ Moartea lui Saul și al lui Ionatan (31.)
- ◆ David II. A doua carte a lui Samuil
- ◆ Păcatul și ispășirea lui David (11–12.)
- ◆ Revolta lui Absalom (15–18.)
- ◆ Solomon Regi I.
- ◆ Solomon devine rege (1–3.)
- ◆ Templul lui Solomon

V. Captivitate și întoarcere acasă

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Ducerea în pîrbegie (prezentarea generală)
- ◆ Nehemia și Ezra (importanța activității lor)

VI. Profeti istorici

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Ilie
- ◆ Ilie proorocește seceta
- ◆ Îl hrănesc corbii
- ◆ La văduva din Sarepta
- ◆ Profetii Baalului
- ◆ Fuga din fața Iezabelei (1Regi 17–19.)
- ◆ Via lui Nabot (1Regi 21.)
- ◆ Elisei
- ◆ Ridicarea lui Ilie în cer
- ◆ Elisei (2Regi 2.)
- ◆ Minunile lui Elisei (2Regi 3–8.)

VII. Profetii scriitori

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Isaia
- ◆ Chemarea lui (6.)
- ◆ Immanuel (7,11–16.)
- ◆ Împărăția Mesiei (9. 11.)
- ◆ Slujitorul Domnului (42,1–7. 53. 61.)
- ◆ Ieremia
- ◆ Chemarea lui (1.)
- ◆ Seminție adevărată pentru David (23,1–8.)
- ◆ Epistolă către comunitatea din captivitate (29,1–15.)
- ◆ Ezechiel
- ◆ Chemare și misiune (1–3.)
- ◆ Strângerea laolaltă a Izraelului (37,1–14.)
- ◆ Daniel
- ◆ Educația tinerilor evrei (1.)
- ◆ Cuptorul arzând (3.)
- ◆ Ospățul lui Baltazar (5.)

VIII. Profetii mici

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Osea, Ioel, Amos, Obadia, Iona, Mica, Naum, Habacuc, Țefania, Hagai, Zaharia, Maleahi

IX. Cartea Esterei

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Prezentare generală

X. Cartea lui Iov

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Iov în suferințe și în biruință (1–2. 19,25–27. 42.)

XI. Cărțile didactice (prezentare, distribuție, exemple)

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Psalmii
- ◆ Pildele

- ◆ Eclesiastul
- ◆ Cântarea Cântărilor

B. CUNOȘTINȚE BIBLICE DIN NOUL TESTAMENT

I. Mesia Învățător: tainele Împărăției lui Dumnezeu

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Parabolele lui Iisus despre Împărăția lui Dumnezeu Parabolele (Matei 13,10–17. 34–35. Marcu 4,10–13.)
- ◆ Semănătorul (Matei 13,1–9. Marcu 4,1–9. Luca 8,4–18.)
- ◆ Neghina și grâul (Matei 13,24–30. 36–43.)
- ◆ Grăuntele de muștar, aluatul (Matei 13,31–33. Marcu 4,30–34. Luca 13,18–20.)
- ◆ Comoara și mărgăritarul (Matei 13,44–46.)
- ◆ Năvodul, vechiul și noul (Matei 13,47–52.)
- ◆ Sămânța care crește singură (Marcu 4,26–29.)
- ◆ Invitații (Luca 14,7–14.)
- ◆ Marele ospăț (Luca 14,15–24.)
- ◆ Parabolele lui Iisus despre păcătosul pocăit și despre iertare
- ◆ Oaia răătăcită, drahma pierdută, fiul risipitor (Luca 15.)
- ◆ Iertare, ordinea Bisericii, slujitorul datornic (Matei 18,11–35.)
- ◆ Poticniri, iertări, slujitori netrebniți (Luca 17,1–10.)
- ◆ Parabolele lui Iisus despre rugăciune, îngrijorare, credință
- ◆ Rugăciunea (Luca 11,1–13.)
- ◆ Judecătorul răutăcios, fariseul și vameșul (Luca 18,1–14.)
- ◆ Avere, corbii, crinii, comorile, slujitorii fericiți (Luca 12,13–48.)
- ◆ Credința (Luca 17,6.)
- ◆ Parabole din Evanghelia după Ioan
- ◆ Păstorul cel bun (Ioan 10,1–16.)
- ◆ Vița de vie (Ioan 15,1–8.)
- ◆ Pâinea vieții (Ioan 6,29–59.)
- ◆ Parabole despre căsnicie
- ◆ Femeia adulteră (Ioan 8,1–11.)
- ◆ Căsnicia (Matei 19,1–12.)
- ◆ Antiteza referitoare a Cuvântării de pe Munte
- ◆ Problema vieții veșnice
- ◆ Marea poruncă (Matei 22,37–40. Luca 10,25–28.)
- ◆ Samariteanul milostiv (Luca 10,29–37.)
- ◆ Maria și Marta (Luca 10,38–42.)
- ◆ Tânărul bogat (Marcu 10,17–31.)
- ◆ Pruncii (Matei 18,1–11.)
- ◆ Calea largă și cea strâmtă (Luca 13,22–30.)
- ◆ Bogatul și Lazăr cel sărac (Luca 16,19–31.)
- ◆ Ispravnicul necredincios (Luca 16,1–13.)

II. În drum spre Ierusalim

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

Urmarea lui Iisus

- ◆ Cine zic oamenii că sunt eu? (Matei 16,13–28.)
- ◆ Prevestirea suferințelor sale (Matei 16,21. 17,22–23. 20,17–19.)

- ◆ Lucrătorii viei (Matei 20,1–16.)
- ◆ Mama lui Iacov și Ioan (Matei 20,20–28.)
- ◆ Trei urmași (Luca 9,57–62.)
- ◆ Schimbarea la față (Matei 17,1–13.)
- ◆ Bartimeu (Marcu 10,46–52. Luca 18,35–43.)
- ◆ Zacheu (Luca 19,1–10.)

III. Problema: „cine este Iisus?”

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Oamenii vor să vadă semne
- ◆ Profet în propria țară (Matei 13,53–58.)
- ◆ Regina Sudului (Matei 12,38–42.)
- ◆ Semnul lui Iona (Matei 16,1–4.)
- ◆ Titluri distinctiv
- ◆ Fiul Omului
- ◆ Fiul lui Dumnezeu
- ◆ Fiul lui David
- ◆ Hristos

IV. Iisus în Ierusalim

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Intrare în Ierusalim
- ◆ Intrarea (Luca 19,28–40. Matei 21,1–11. Marcu 11,1–11. Ioan 13,2–10.)
- ◆ Smochinul neroditor (Matei 21,18–22. Marcu 11,12–14. 20–25.)
- ◆ Purificarea Templului (Matei 21,12–17. Marcu 11,15–19. Luca 19,45–48.)
- ◆ Puterea lui Iisus (Luca 20,1–8. Matei 21,23–27.)
- ◆ Parabole
- ◆ Despre cei doi fii (Matei 21,28–32.)
- ◆ Vierii răutăcioși (Matei 21,33–46. Marcu 12,1–12. Luca 8,9–19.)
- ◆ Nunta regală (Matei 22,1–14.)
- ◆ În fața inamicilor
- ◆ Întrebarea fariseilor: impozitul (Matei 22,15–22. Marcu 12,13–17. Luca 20,20–26.)
- ◆ Întrebarea saducheilor: învierea (Matei 22,23–33. Marcu 12,35–37. Luca 20,27–40.)
- ◆ Întrebare despre Mesia (Luca 20,41–44. Marcu 12,35–37. Matei 22,41–46.)
- ◆ Feriți-vă de farisei (Luca 20,45–47. Matei 23,12–36. Marcu 12,38–40.)
- ◆ Cei doi bănuți ai văduvei (Marcu 12,41–44. Luca 21,1–4.)
- ◆ Judecată asupra Ierusalimului (Matei 23,37–39.)
- ◆ Judecata
- ◆ Propovăduirea căderii Ierusalimului, începutul și groaza sfârșitului, venirea Fiului Omului
- ◆ Fecioarele înțelepte și proaste
- ◆ Când? Vigilență
- ◆ Slujitorul credincios și cel viclean
- ◆ Talanții
- ◆ De veghe (Matei 24–25. Marcu 23. Luca 22,5–36.)

V. Suferințele

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Joia mare și Vinerea mare
- ◆ Se hotărăște moartea lui Iisus (Matei 26,1–5.)
- ◆ Ungerea la Betania (Matei 26,6–13.)
- ◆ Trădarea lui Iuda (Matei 26,14–16. 20–25.)
- ◆ Cina cea de Taină (Matei 26,17–19. 26–29. Luca 22,7–23.)

- ◆ Grădina Ghetsemani (Matei 26,30–46. Luca 22,34–46. Marcu 14,26–42.)
- ◆ Rugăciunea de mijlocire (Ioan 17.)
- ◆ Prinderea lui Iisus (Ioan 18,1–12. Marcu 14,43–52. Luca 22,47–53.)
- ◆ În fața Sinedriului. Tăgăduirea lui Petru (Matei 26,57–75. Marcu 14,53–72.)
- ◆ În fața lui Pilat (Ioan 18,28–40. Marcu 15,1–15. Matei 27,32–66. Ioan 19,17–42. Luca 23,13–56.)
- ◆ Umilirea lui Iisus (Matei 27,27–31. Marcu 15,16–20. Ioan 19,1–10.)
- ◆ Răstignirea și moartea lui Iisus (Marcu 15,21–47. Matei 27,32–66. Ioan 19,17–42. Luca 23,13–56.)
- ◆ Învierea (Marcu 16,1–8. Matei 28,1–10. 11–15. Luca 24,1–11. Ioan 20,1–10.)
- ◆ Aparițiile Domnului înviat
- ◆ Maria Magdalena (Ioan 20,11–15.)
- ◆ Toma (Ioan 20,24–29.)
- ◆ Marea Tiberiadei (Ioan 21,1–14.)
- ◆ Emaus (Luca 24,13–35.)
- ◆ În fața ucenicilor (Ioan 20,19–23. Matei 28,16–20. Luca 24,36–49.)

VI. Nașterea comunității creștine, răspândirea misiunii

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Rămas bun dela Iisus
- ◆ Înălțarea (Luca 24,50–53. Fapte 1,1–14.)
- ◆ Pogorârea Sfântului Duh și formarea Bisericii (Fapte 2.)
- ◆ Faptele și vorbele apostolilor în Ierusalim (Fapte 3–7.)
- ◆ Misiunea între păgâni I.
- ◆ Samaria și Antiohia (Fapte 8–12.)
- ◆ Misiunea între păgâni II.
- ◆ Călătoriile lui Pavel (Fapte 13–20.)
- ◆ Misiunea între păgâni III.
- ◆ Activitatea lui Pavel în detenție (Fapte 21–28.)

VII. Epistolele Noului Testament

Termeni-cheie, concepte, probleme de atins din Cunoștințele Biblice

- ◆ Epistolele pauliene – introduce generală și prezentare
- ◆ Epistolele sobornicești
- ◆ Literatura apocaliptică

C. Lecții de sinteză

1. Dumnezeu este conducătorul nostru
2. Dumnezeu domnește
3. Dumnezeu învață
4. Dumnezeu vorbește – are un cuvânt pentru noi
6. Iisus învață cu putere
7. Fiul Omului trebuie să sufere... I.
8. Fiul Omului trebuie să sufere...II.
9. Îmi veți fi martori

D. Bibliografie complementară pentru desăvârșirea competențelor asimilate

1. Flavius Iosephus: Războiul Evreilor
2. Henryk Sienkiewicz; Quo vadis
3. Tóth Kálmán dr.: A régészeti és a Biblia (Arheologia și Biblia)
4. Flavius Iosephus: Istoria Evreilor

SUGESTII METODOLOGICE

Conținuturile propuse în programa școlară de *Studii biblice – cultul reformat* pentru clasele a IX-a și a X-a sunt structurate pe următoarele domenii tematice: Cunoștințe biblice din Vechiul Testament, Cunoștințe biblice din Noul Testament, Lecții de sinteză, Bibliografie complementară pentru desăvârșirea competențelor asimilate

Aceste domenii permit aprofundarea cunoștințelor asimilate în anii anteriori prin prelucrări concentrice și prin introducerea unor elemente tematice noi.

Temele au fost selectate din perspectiva următoarelor principii:

- accentuarea caracterului pragmatic, prin centrarea pe dezvoltarea de atitudini și de comportamente;
- referirea la aspecte actuale din viața personală și din viața comunității;
- corelarea cunoștințelor cu cele dobândite la alte discipline de învățământ, mai ales la nivelul ariei curriculare "Om și societate" (Istorie, Geografie, Logică) și disciplinele de specialitate din Curriculumul diferențiat al Liceelor Teologice Reformate.

Prezentul curriculum este conceput într-o manieră flexibilă, care permite profesorului libertatea de opțiune în maniera de abordare a unei lecții. Construirea demersului didactic trebuie realizată în concordanță cu competențele specifice și trebuie să respecte structura internă a temelor, precum și particularitățile clasei și ale elevilor.

Se recomandă utilizarea unor activități de învățare precum:

- dialogul, dezbaterile pe teme diferite;
- studiul de caz cu rol de exemplificare a elementelor de morală creștină;
- problematizarea unor aspecte (referitoare la creație, la relația har-libertate etc.);
- implicarea în rezolvarea unor probleme concrete din viața comunității;
- argumentarea biblică;

utilizarea calculatorului și a altor mijloace audio-vizuale pentru ilustrarea unor teme, pentru căutarea de informații sau pentru documentarea pe o temă dată.

În cadrul orei de *Studii biblice – cultul reformat*, evaluarea trebuie să aibă caracter formativ, cu scopul motivării elevului pentru aplicarea în practică a învățăturilor legate de spiritualitatea creștină. Deoarece formele clasice de evaluare au, pentru educația spirituală, limite mai accentuate decât în cazul altor discipline de studiu, se recomandă utilizarea unor modalități complementare de evaluare: proiectul, portofoliul, autoevaluarea, observarea sistematică a comportamentului elevilor în spațiul școlii și în afara acestuia.